

પ્રતિ,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી,
જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની કચેરી,
તમામ.

વિષય : “શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) - ૨૦૨૩”ની પરીક્ષા બાબત.

સંદર્ભ: (૧)અત્રેની કચેરીના તા.૦૧/૦૫/૨૦૨૩ના જાહેરનામાં ક્રમાંક:રાપબો/TAT-S/૨૦૨૩/૫૪૩૬-૫૪૭૬
(૨) Ministry of Social Justice & Empowerment ની Department of Empowerment of Persons
With Disabilities (Divyangjan) ની તા.૨૯/૦૮/૨૦૧૮ની Office Memorandum F.No.34-
02/2015-DD-III.

શ્રીમાન,

- ઉપરોક્ત વિષય પરત્વે સવિનય જણાવવાનું કે, રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા સંદર્ભ-૧ થી શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) - ૨૦૨૩ નું આયોજન કરવા માટે જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેલ છે.
- રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ દ્વારા ગુજરાત રાજ્યમાં નોંધાયેલી સરકારી અને ખાનગી માધ્યમિક શાળાઓમાં શિક્ષક તરીકેની ઉમેદવારી કરવા માટે નિયત લાયકાત ધરાવતા ઉમેદવારો માટે શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) પ્રાથમિક પરીક્ષા (બહુવિકલ્પ સ્વરૂપ) - ૨૦૨૩ તા.૦૪/૦૬/૨૦૨૩ (રવિવાર) બપોરે ૧૨:૦૦ કલાક થી ૦૩:૦૦ કલાક દરમિયાન અમદાવાદ શહેર, અમદાવાદ ગ્રામ્ય, રાજકોટ, વડોદરા, સુરત, ગાંધીનગર ખાતે યોજવામાં આવનાર છે.

૩. લહીયા (Scribe)/વાચક (Reader) ની સુવિધા કોને મળી શકે ?

Ministry of Social Justice & Empowerment ની Department of Empowerment of Persons With Disabilities (Divyangjan) ની તા.૨૯/૦૮/૨૦૧૮ની Office Memorandum F.No.34-02/2015-DD-III મુજબ નીચેના ઉમેદવારોને લહીયા (Scribe)/વાચક(Reader) ની સુવિધા શરતોને આધિન મળી શકશે.

- The Facility of Scribe/Reader/Lab Assistant should be allowed to any person with banchmark disability as defined under section 2(r) of the RPwd Act, 2016 and has limitation in writing including that of speed if so desired by him/her.
- In case of persons with banchmark disabilities in the category of blindness, locomotor disability (both arm affected-BA) and cerebral palsy, the facility of scribe/reader/lab assistant shall be given, if so desired by the person.
- In case of other category of persons with benchmark disabilities, the provision of scribe/reader/lab assistant can be allowed on production of a certificate to the effect that the person concerned has physical limitation to write, and scribe is essential to Write examination on his behalf, from the Chief Medical Officer/Civil

4. લહીયા/વાચકની પસંદગી

1. ઉમેદવારે પોતાના માટે લહિયો/વાચક જાતે પસંદ કરવાનો રહેશે, આ માટે ઉમેદવારે નમુના APPENDIX-III માં સક્ષમ સત્તાધિકારીને અરજી કરવાની રહેશે. (વધુ વિગતો માટે જુઓ Para 7)
2. ઉમેદવારે લહિયો/વાચક લાવવા માટે નમુના APPENDIX-IIIની અરજી સાથે, નમુના APPENDIX-IIમાં પોતાનું બાંહેધરી પત્ર રજુ કરવાનું રહેશે
3. લહિયાની સુવિધા મેળવવા ઇચ્છતા ઉમેદવારે નમુના APPENDIX-I મુજબનું સક્ષમ મેડીકલ ઓથોરીટીનું સર્ટીફિકેટ તેની અરજી સાથે બીડવાનું રહેશે.
4. કોઇપણ સરકારી/પંચાયત/મંડળ/નિગમના કર્મચારીને "લહીયા" તરીકે રાખી શકાશે નહીં.

5. લહિયા/વાચકની શૈક્ષણિક લાયકાત

“શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) પ્રાથમિક પરીક્ષા (બહુવિકલ્પ સ્વરૂપ) - ૨૦૨૩” પરીક્ષા માટે પરીક્ષાની શૈક્ષણિક લાયકાતથી એક સ્ટેપ નીચે એટલે કે બેચલર ડીગ્રીના બીજા વર્ષથી વધુ શિક્ષણ મેળવેલ ન હોય તેવો લહિયો/વાચક લઈ શકાશે.

6. લહિયાની મંજૂરી આપનાર સક્ષમ સત્તાધિકારી

“શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) પ્રાથમિક પરીક્ષા (બહુવિકલ્પ સ્વરૂપ) - ૨૦૨૩” પરીક્ષા માટે લહીયા/વાચકની સુવિધા માટેની અરજી આવ્યેથી યોગ્ય તે મંજૂરી આપવાની સત્તા ઉમેદવારના હાલના રહેઠાણના જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી અને ઉમેદવારની પરીક્ષા જે જિલ્લામાં આવેલ છે તે જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીની રહેશે.

લહિયા/વાચકની મંજૂરી આપ્યા અંગેની જાણ મંજૂરી આપનાર સત્તાધિકારીએ અમદાવાદ શહેર, અમદાવાદ ગ્રામ્ય, રાજકોટ, વડોદરા, સુરત, ગાંધીનગર પૈકી જે જિલ્લામાં પરીક્ષા સ્થળે ઉમેદવાર ઉપસ્થિત થવાનો હોય તે જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીને કરવાની રહેશે.

7. લહિયાની મંજૂરી માટે અરજી કરવાની કાર્યપદ્ધતિ

1. ઉમેદવારે લહિયા/વાચકની સુવિધા માટેની અરજી નમુનો (APPENDIX-III)માં કરવાની રહેશે. આવી અરજી ઉમેદવારના હાલના રહેઠાણના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી અથવા ઉમેદવારની પરીક્ષા જે જિલ્લામાં આવેલ છે તે જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રીને ઉદ્દેશીને કરવાની રહેશે.
2. ઉમેદવારે અરજી સાથે સક્ષમ મેડીકલ ઓથોરીટી ધ્વારા ઇસ્યુ કરાયેલ certificate regarding physical limitation in an examinee to write (APPENDIX-I) અસલમાં રજુ કરવાનું રહેશે.
3. નિયત નમુનામાં સક્ષમ અધિકારી ધ્વારા આપવેલ શારીરિક અશક્તતાના પ્રમાણપત્રની નકલ અરજી સાથે બીડવાની રહેશે.
4. ઉમેદવારે અરજી સાથે “Letter of Undertaking for Using Own Scribe (APPENDIX-II)” રજુ કરવાનું રહેશે.

5. ઉમેદવાર દ્વારા સદર પરીક્ષાના કોલલેટરની ઝેરોક્ષ નકલ અરજી સાથે રજુ કરવાની રહેશે.
6. ઉમેદવારે અરજી સાથે નીચે મુજબ ઓળખના પુરાવા પૈકી કોઈ એક પુરાવાની નકલ રજુ કરવાની રહેશે.
  - i. ઇલેકશન કાર્ડ
  - ii. આધાર કાર્ડ
  - iii. પાનકાર્ડ
  - iv. ડ્રાઇવીંગ લાયસન્સ
  - v. પાસપોર્ટ

8. વળતર(વધારાનો) સમય

લહીયા (Scribe)/વાચક (Reader) ની સુવિધા મેળવનાર પેરા 3(A)(B)(C) માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબના બેન્યમાર્ક ડીસેબિલીટી ધરાવતા અને લેખનક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવનાર ઉમેદવારને “શિક્ષક અભિરૂચિ કસોટી (માધ્યમિક) પ્રાથમિક પરીક્ષા (બહુવિકલ્પ સ્વરૂપ) - ૨૦૨૩” પરીક્ષા માટે ૬૦ મીનીટ વળતર સમય (વધારાનો સમય) મળવાપાત્ર થશે.

1. જો કોઈ બેન્યમાર્ક ડીસેબિલીટી અને લેખન ક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવનાર ઉમેદવાર લહીયાની સુવિધા મેળવવા ન ઈચ્છે તો પણ આવા લેખન ક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવતા વિકલાંગ ઉમેદવારને ઉપર્યુક્ત નિયમાનુસાર વળતર સમય મળવાપાત્ર થશે, પરંતુ તે માટે સદર ઉમેદવારે Apendix-I નમુનામાં સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા ઇસ્યુ કરાયેલ સર્ટીફિકેટ સાથે લાવવાનું રહેશે. આવું સર્ટીફિકેટ રજુ નહીં કરનાર ઉમેદવારને વળતર સમય (વધારાનો સમય) મળવાપાત્ર થશે નહીં.

9. બેઠક વ્યવસ્થા

1. બેન્યમાર્ક ડીસેબિલીટી અને લેખનક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવનાર ઉમેદવારની બેઠક વ્યવસ્થા શક્ય હોય ત્યાં સુધી ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર પર કરવાની રહેશે. જો આવા ઉમેદવારની બેઠક નંબર ઉપરના વર્ગખંડમાં હોય તો તેમાં ફેરફાર કરી ગ્રાઉન્ડ ફ્લોરના વર્ગખંડમાં ગોઠવવો, તેમજ તેઓના બેઠક નંબર ધરાવતું પરીક્ષાનું પ્રશ્નપત્ર અને ઓ.એમ.આર યથાવત રાખીને પરીક્ષા આપવા દેવી.
2. લહીયાની સુવિધા અપાયેલ હોય તેવા ઉમેદવાર માટેની બેઠક વ્યવસ્થા પરીક્ષા શરૂ થયા પૂર્વે જ અલાયદા વર્ગખંડમાં કરવાની રહેશે.
3. એક વર્ગખંડ (બ્લોક)માં લહીયાની સુવિધા ધરાવતા વધુ વધુ ચાર જ ઉમેદવારો માટે બેઠક વ્યવસ્થા રહેશે. જેમાં વર્ગખંડના દરેક ખુણામાં એક-એક એમ ચાર ઉમેદવારો બેસે તે રીતે બેઠકોની ગોઠવણી કરવાની રહેશે.
4. આ વર્ગખંડમાં લહીયાની મદદ ધરાવતા પ્રત્યેક ઉમેદવાર દીઠ એક બ્લોક સુપરવાઈઝર (ઇન્વીજીલેટર) ને નિમણુંક આપવાની રહેશે.
5. આ વર્ગખંડમાં પણ સી.સી.ટી.વી. કેમેરા ધ્વારા લાઇવ રેકોર્ડીંગ ફરજિયાતપણે કરવાનું રહેશે. આ વર્ગખંડમાં બ્લોક સુપરવાઈઝરે ખાસ ધ્યાન રાખવાનું રહેશે, અને કોઈપણ પ્રકારની અનિયમિતતા/ગેરરીતી ન થાય તે જોવાનું રહેશે.

10. લહીયા/વાચક/ઉમેદવારની ફરજો

1. લહીયા/વાચકએ મદદ લેનાર ઉમેદવારને આસાનીથી સ્પર્શી ન શકાય તેટલે દુર બેસવાનું રહેશે.
2. લહીયો/વાચક પ્રશ્ન પુસ્તિકા પર તથા OMR ઉત્તરપત્ર પર અપાયેલ સુચનાઓ ઉમેદવારને કાળજીપૂર્વક વાંચી સંભળાવશે, ઉમેદવારની સુચના મુજબ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો વાંચી સંભળાવશે તથા ઉમેદવાર જણાવે તે મુજબની વિગતો અને જવાબ માટે યોગ્ય જગ્યાએ કાળજીપૂર્વક જવાબ અંગેનું ઉમેદવાર ચિહ્ન (એનકોડીંગ) કાળી અથવા ભૂરી બોલપેનથી કરશે, ઉમેદવારની સુચના મુજબ સમય અંગેની માહિતી આપશે.
3. લહીયો/વાચક પોતાની રીતે કોઈપણ જવાબ અંગેનું ચિહ્ન (એનકોડીંગ) કરશે નહીં. ઉમેદવારને જવાબ તરફ દોરી જતી બાબતો જણાવશે નહીં કે ઇશારો કરશે નહીં કે એવી કોઈ બાબતો બ્લોક સુપરવાઈઝર સાથે કે વર્ગખંડના અન્યો સાથે ચર્ચા કરશે નહીં.
4. જો લહીયો/વાચક ગેરશિસ્ત કે ગેરવર્તણૂક કરતો જણાશે તો તે માટે લહીયાની મદદ લેનાર ઉમેદવાર જવાબદાર રહેશે તેમજ શિસ્ત-વિષયક કાર્યવાહી માટે જવાબદાર ગણાશે. અને તેવા ઉમેદવારનો પ્રવેશ રદબાતલ થવાપાત્ર રહેશે.
5. બેન્ચમાર્ક ડીસેબિલીટી ધરાવતા ઉમેદવાર કે લહીયા/વાચક પોતાની પાસે મોબાઇલ, સ્માર્ટવોચ, સંદેશા વ્યવહારના કોઈપણ પ્રકારના સાધનો, કેલ્યુકેટર, ડીઝીટલ કેમેરા, પેન કેમેરા, બ્લુટુથ, ઇયરફોન કે પરીક્ષા કાર્ય માટે મદદરૂપ થઈ શકે તેવા મેમરી ધરાવતા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો સાથે રાખી શકાશે નહિ અને જો આવા સાધનો ઉમેદવાર લહીયા પાસેથી મળી આવશે તો ઉમેદવારને ગેરલાયક ગણવા ઉપરાંતની યોગ્ય તે ફોજદારી શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી ઉમેદવાર સાથે કરવામાં આવશે.

11. લહીયા/વાચક માટેની પરવાનગી ધરાવનારના નિરીક્ષકની ફરજો

1. દરેક બ્લોક સુપરવાઈઝરે પોતાને ફાળે આવતા ઉમેદવાર અને તેને મદદ કરનાર લહીયાની વચ્ચે થતો સંવાદ સાંભળી શકે તેમજ લહીયો ઉમેદવારની સુચના અનુસાર જ ઉત્તરપત્રમાં જવાબ અંગેના ચિહ્નો (એનકોડીંગ) કરે છે કે કેમ તે જોઈ શકે તે રીતે તેઓની સામે કે પાસે સતત રીતે બેસવાનું રહેશે.
2. લહીયા/વાચકની ફરજો અંગેની સૂચનાઓના ભંગ બદલ યોગ્ય કાર્યવાહી કરવાની રહેશે અને આ અંગે સ્થળ સંચાલક/ઝોનલ અધિકારીને જાણ કરવાની રહેશે.

સચિવ

રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ
ગાંધીનગર

APPENDIX-I

Certificate regarding physical limitation in an examinee to write

This is to certify that, I have examined Mr/Ms/Mrs .....
(name of the candidate with disability), a person with ..... (nature and
percentage of disability as mentioned in the certificate of disability), S/o/D/o .....
a resident of ..... (village/District/State) and to
state that he/she has physical limitation which hampers his/her writing capabilities owing to
his/her disability.

Signature

Chief Medical Officer/Civil Surgeon/ Medical Superintendent of a Government health care institution

Name & Designation

Name of Government Hospital/Health Care Centre with seal

Place

Date:

Note:

Certificate should be given by a specialist of the relevant stream/disability (eg. visual
impairment- Ophthalmologist, locomotor disability - orthopaedic specialist/PMR)

Letter of Undertaking for Using Own Scribe

I ..... a candidate with .....
(name of the disability) appearing for the ..... (name
of the examination) bearing Roll No. .... at .....
(name of the centre) in the District ..... (name of the State).
My qualification is .....

I do hereby state that ..... (name of the Scribe)
will provide the service of scribe/reader for the undersigned for taking
the aforesaid examination.

I do hereby undertake that his qualification is .....
in case, Subsequently it is found that his qualification is not as declared
by the undersigned and is beyond my qualification, I shall forfeit my
right to the post and claims relating thereto.

(signature of the candidate with Disability)

Place:

Date:

APPENDIX-III

રાજ્ય પરીક્ષા બોર્ડ, ગાંધીનગર
લહિયા/વાચકની સુવિધા માટેનું અરજી ફોર્મ

લહિયા/વાચકનો તાજેતરનો
પાસપોર્ટ સાઈઝનો ફોટોગ્રાફ
લગાવવો અને તેના પર
અડધી સહી આવે તે રીતે
લહિયાએ સહી કરવી

(1) પરીક્ષાનું નામ:-

(2) પરીક્ષાની તારીખ:-

(3) બેચમાર્ક ડીસેબીલીટી અને લેખન ક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવતા ઉમેદવારની વિગત

- I. ઉમેદવારનું નામ:-.....
- II. ઉમેદવારનો બેઠક નંબર:-.....
- III. ઉમેદવારની જન્મતારીખ:-.....
- IV. ઉમેદવારની ડીસેબીલીટી અને લેખન ક્ષમતાની મર્યાદાનો પ્રકાર:-.....
- V. પરીક્ષા કેન્દ્રનું નામ:-.....

(4) ઉમેદવાર કયા પ્રકારની સુવિધા મેળવવા માગે છે: (૧) લહિયા (૨) વાચક.....

(5) લહિયા/વાચકની વિગતો:-

- I. લહિયા/વાચકનું પુરૂ નામ :-
- II. લહિયા/વાચકનું પુરૂ નામ:-
- III. લહિયા/વાચકનું પુરૂ સરનામું:
- IV. લહિયા/વાચકનો ફોન નંબર/મોબાઇલ નંબર:-
- V. લહિયા/વાચકની જન્મ તારીખ:-
- VI. લહિયા/વાચકની મહત્તમ શૈક્ષણિક લાયકાત:-
(ગુણપત્રક માર્કશીટની નકલ જોડવી)
- VII. લહિયા/વાચકનો ઉમેદવાર સાથેનો સંબંધ (જો હોય તો):-

ઉમેદવારનું નામ:-----

ઉમેદવારની સહી.....

તા.....

લહિયા/વાચકનું નિવેદન

હું આથી સોગંદપૂર્વક જાહેર કરું છું કે, ઉપર દર્શાવેલ વિગતો મારી જાણ અને માન્યતા મુજબ સાચી છે. હું ખાતરી આપું છું કે, આ પરીક્ષા માટે બેચમાર્ક ડીસેબીલીટી લેખન ક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવતા ઉમેદવાર માટેની સુચનાઓ મેં શ્રી/કુમારી/શ્રીમતી .....
(ઉમેદવારનું ના) ને વાંચી સંભળાવી છે. તેમજ આ સુચનાઓનું હું ચુસ્તપણે પાલન કરીશ.

બેચમાર્ક ડીસેબીલીટી અને લેખન ક્ષમતાની મર્યાદા ધરાવતા ઉમેદવારનું નામ અને ઉમેદવારની સહી

લહિયા/વાચકનું નામ તથા સહી અને અંગુઠાનું નિશાન